

Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Historia de América e da Expansión Europea		Código	710G01021
Titulación	Grao en Humanidades			
Descriptor				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuatrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Humanidades			
Coordinación	García Hurtado, Manuel Reyes	Correo electrónico	reyes.garcia.hurtado@udc.es	
Profesorado	García Hurtado, Manuel Reyes	Correo electrónico	reyes.garcia.hurtado@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Se persigue una aproximación a la realidad americana desde la etapa anterior al Descubrimiento hasta la pérdida definitiva de las colonias en 1898. Las instituciones, la sociedad, la economía y la cultura vertebrarán el estudio, tanto de la América Colonial como del resto de áreas que estuvieron sometidas a potencias europeas.			
Plan de continxencia	1. Modificacións nos contidos Sin modificaciones. 2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen Prueba objetiva. *Metodoloxías docentes que se modifican La docencia expositiva se sustituye por material audiovisual con los temas elaborado por el profesor. 3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Correo electrónico, Skype, Zoom, Teams 4. Modificacións na avaliación Prueba objetiva 50% Trabajo tutelado 50% *Observacións de avaliación: 5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Sin modificaciones.			

Competencias do título	
Código	Competencias do título
A1	Coñecemento das producións culturais da Humanidade (Arte, Pensamento, Literatura e Institucións)
A2	Coñecemento do pasado desde un punto de vista diacrónico
A10	Coñecemento de linguas modernas
A11	Coñecemento das técnicas e métodos de traballo e análise das ciencias humanas e sociais
A12	Uso correcto, oral e escrita, das linguas propias
B1	Aprender a aprender.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa
B6	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadano e como profesional

B7	Comunicarse de maneira efectiva nun contorno de traballo
B8	Comunicación oral e escrita nas linguas propias
B10	Capacidade de análise e de síntese.
B11	Capacidade de xestión da información relevantes.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias do título		
Conocer la evolución histórica de América	A1 A2	B8 B10	C4
Conocer las fuentes de información para la Historia de América	A2 A11		C3
Conocer las metodologías adecuadas para la elaboración de trabajos	A11	B4 B8 B11	C3
Aprender a exponer oralmente y por escrito	A10 A11 A12	B1 B8 B10 B11	C1 C3
Poner en valor la importancia del conocimiento de la historia, y de la cultura en general, en la formación integral del ciudadano como sujeto libre y crítico		B1 B3 B6	C4 C6 C7
		B7	
		B8	
		B10	
		B11	
			C1
			C8

Contidos	
Temas	Subtemas
1. El origen del hombre americano.	
2. Las áreas culturales de América en 1492.	
3. Las altas culturas de Mesoamérica: aztecas y mayas	
4. La cultura inca.	
5. La expansión europea y los descubrimientos geográficos.	
6. Colón y el descubrimiento de América.	
7. Las exploraciones en el siglo XVI.	
8. La Conquista y su régimen.	
9. La Iglesia en Indias.	
10. El gobierno de las Indias: siglos XVI-XVIII	

11. La demografía indiana: siglos XVI-XVIII	
12. La economía hispanoamericana: siglos XVI-XVIII	
13. La sociedad hispanoamericana: siglos XVI-XVIII	
14. El Brasil colonial.	
15. La colonización inglesa y francesa en América. La rebelión de las Trece Colonias	
16. Las independencias hispanoamericanas.	

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Lecturas		0	40	40
Sesión maxistral	A1 A2 A10 A11 A12 B1 B3 B4 B6 B7 B8 B10 B11 C1 C3 C4 C6 C7 C8	21	0	21
Discusión dirixida		11	8	19
Recensión bilbiográfica		0	50	50
Análise de fontes documentais		6	10	16
Proba obxectiva	A1 A2 A10 A11 A12 B1 B3 B4 B6 B7 B8 B10 B11 C1 C3 C4 C6 C7 C8	2	0	2
Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Lecturas	Lectura de material bibliográfico seleccionado por el docente al objeto de profundizar en los contenidos de la materia
Sesión maxistral	Exposición oral completada con la introducción de algunas preguntas dirigidas a los estudiantes, con la finalidad de transmitir conocimientos y facilitar el aprendizaje de Historia de América y de la expansión colonial europea.
Discusión dirixida	Debate en el aula moderado por el docente sobre materias relacionadas con los contidos de la asignatura a partir de documentación impresa o audiovisual
Recensión bilbiográfica	Reseña de un libro o de artículos elegido por el profesor
Análise de fontes documentais	Iniciación del alumno en la consulta de documentación histórica referida a los conteidos de la asignatura
Proba obxectiva	Examen de los contenidos expuestos en clase.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Proba obxectiva	Polo que corcirne á discusión dirixida, o tema será elixido polo profesor que tamén fixará a metodoloxía adecuada para que o alumno analice e comente o contido dos textos e/ou material audiovisual base do debate moderado polo docente
Discusión dirixida	
Recensión bibliográfica	En canto á proba obxectiva, o profesor aclarará a modalidade do exame e os criterios de puntuación. Ademais resolverá individualmente as dúbidas do alumnado sobre o que se pregunta na devandita proba No caso da recensión bibliográfica, o profesor marcará as pautas metodolóxicas e fará un seguimento do traballo do alumno As dúbidas que xurdan durante as sesións maxistrais resolveranse na aula. As consultas relativas a lecturas e outras cuestións atenderanse en horario de tutorías e tamén por correo electrónico

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias	Descrición	Cualificación
Proba obxectiva	A1 A2 A10 A11 A12 B1 B3 B4 B6 B7 B8 B10 B11 C1 C3 C4 C6 C7 C8	Se puntuará el examen teórico sobre contenidos impartidos en clase en función de los conocimientos demostrados en esta prueba y también se valorará la claridad expositiva y el nivel léxico-gramatical	40
Discusión dirixida		Se tendrá en cuenta el grado de participación del alumno y la solidez de sus reflexiones y razonamientos sobre los temas debatidos	25
Recensión bibliográfica		Se valorará la capacidad de análisis y de síntesis del material objeto de recensión, además de la claridad expositiva y el nivel léxico-gramatical de este trabajo escrito	35

Observacións avaliación
?Aquellos/as alumnos/as que   tengan alguna clase de excepcionalidad para asistir a clase legalmente concedida, que hablen con el/la profesor/a a comienzos del curso para establecer las tutorías y los sistemas de evaluación correspondientes.?

Fontes de información	
Bibliografía básica	ALFONSO MOLA, M., Historia de la América española (1492-1824), Madrid, 2002. BENNASSAR, B., La América española y la América portuguesa, siglos XVI-XVIII, Madrid, 1996. CÉSPEDES DEL CASTILLO, G., América hispánica (1492-1898), Barcelona, 1992. CÉSPEDES DEL CASTILLO, G., Textos y documentos de la América hispánica (1492-1898), Barcelona, 1992. CHEVALIER, F., América Latina de la independencia a nuestros días, México, 1999. DEGLER, C., Historia de Estados Unidos, Barcelona, 1986. HANKE, L., La lucha española por la justicia en la conquista de América, Madrid, 1967. LOCKHART, J., América Latina en la Edad Moderna. Una historia de la América Española y el Brasil coloniales, Madrid, 1992. LYNCH, J., Las revoluciones hispanoamericanas, 1808-1826, Barcelona, 1998. MORALES PADRÓN, F., Atlas Histórico Cultural de América, Las Palmas de Gran Canaria, 1988. PÉREZ, J., Los movimientos precursores de la emancipación en Hispanoamérica, Madrid, 1982. STEIN, S. J. - STEIN, B. H., La herencia colonial de América Latina, México, 1990.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións
Materias que se recomenda ter cursado previamente
Historia Medieval/710G01016
Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Historia Moderna/710G01024
Materias que continúan o temario
Historia Contemporánea/710G01026
Historia de España Contemporánea/710G01039
Observacións

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías